

УДК 378:811.11

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.30>

Арина ФРУМКІНА

кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Національний університет “Одеська юридична академія”, вул. Фонтанська дорога, 23, м. Одеса, Україна, 65009

ORCID: 0000-0003-2635-685X

Бібліографічний опис статті: Фрумкіна, А. (2022). Формування іншомовно-мовленнєвої компетентності майбутніх учителів початкових класів для викладання образотворчого мистецтва англійською мовою. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, 197–204, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.30>

**ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНО-МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ**

Мета статті – визначення особливостей формування іншомовно-мовленнєвої компетентності майбутніх учителів початкових класів для викладання образотворчого мистецтва іноземною мовою. Використано методи: вивчення та аналіз лінгвістичної, дидактичної та методичної літератури за темою, моделювання процесу формування іншомовно-мовленнєвої компетентності стосовно педагогічної діяльності майбутніх учителів початкових класів для викладання образотворчого мистецтва іноземною мовою. У статті проаналізовано наявні визначення мовних і мовленнєвих складових іншомовно-мовленнєвої компетентності та визначено їхні особливості стосовно педагогічної діяльності майбутніх учителів початкових класів для викладання образотворчого мистецтва іноземною мовою, а саме: специфічна лексика, що пов’язана з образотворчим мистецтвом: назви видів живопису, інструменти створення малюнків, поверхня для малювання, матеріали, що утворюють колір, способи зображення малюнків; граматики, що включає: різні видо-часові форми дієслова для характеристики образотворчих дій, активний і пасивний стан для порівняння образотворчих дій, емоційно-забарвлені граматичні висловлювання для проявів емоцій щодо створюваних малюнків; аудіювання, що охоплює прослуховування виступів англійських художників, перегляд фільмів щодо проведення виставок, участь у комунікації із зарубіжними майстрами живопису; говоріння, що включає висловлювання точки зору щодо власної професійної діяльності як педагога, так і фахівця у галузі образотворчого мистецтва, спілкування із зарубіжними митцями; бесіди учасників міжнародних конференцій; обговорення картин у музеї; інтерв’ювання зарубіжних художників; читання, що включає реалізацію різних читачьких дій, пов’язаних із образотворчим мистецтвом; письмо, що включає писемний виклад змісту малюнків, листування із зарубіжними діячами образотворчого мистецтва; написання інструкцій для учнів щодо виконання покрокових дій малювання.

Ключові слова: іншомовно-мовленнєва компетентність, мовні та мовленнєві складові, образотворче мистецтво, вчителі початкових класів.

Арина FRUMKINA

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Department of Foreign Languages, National University “Odessa Law Academy”, Fontanska doroha str., 23, Odesa, Ukraine, 65009

ORCID: 0000-0003-2635-685X

To cite this article: Frumkina, A. (2022). Formuvannya inshomovno-movlennyevoyi kompetentnosti maybutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv dlya vykladannya obrazotvorchoho mystetstva anhliys'koyu movoyu [Formation of foreign language competence of future primary school teachers to teach fine arts in English]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 1, 197–204, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.1.2.30>

**FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE OF FUTURE PRIMARY
SCHOOL TEACHERS TO TEACH FINE ARTS IN ENGLISH**

The aim of the article is to determine the features of the formation of foreign language competence of future primary school teachers to teach fine arts in a foreign language. The following scientific methods: study and analysis of linguistic, didactic and methodological literature on the topic, modeling the process of formation of foreign language competence in relation to pedagogical activities of future primary school teachers to teach fine arts in a foreign language are used. The article analyzes the existing definitions of language and speech components of foreign language competence and identifies

their features in relation to the pedagogical activities of future primary school teachers to teach fine arts in a foreign language, namely: specific vocabulary related to fine arts: names of paintings, tools for drawing creation, surfaces for drawing, materials forming colour, ways of drawing creation; grammar that includes: different tense forms of the verbs to characterize artistic actions, active and passive voices to compare artistic actions, emotionally-coloured grammatical expressions for showing emotions concerning the created drawings; listening that includes listening to speeches of English-speaking artists, watching movies about exhibitions, participating in communication with foreign painters; speaking that includes expressing own ideas on professional activities both as a teacher and a specialist in the field of fine arts, communication with foreign artists; professional talks at international conferences; discussions of paintings in the museum, interviewing foreign artists; reading that includes implementation of various reading activities related to fine arts; writing that includes a written presentation of the content of drawings, correspondence with foreign painters, writing instructions for students to perform step-by-step drawing activities.

Key words: foreign language competence, language and speech components, fine arts, primary school teachers.

Актуальність проблеми. В умовах глобалізаційних процесів у сфері освіти, а також розбудови нової української школи перед науковою спільнотою постають проблеми формування професійних компетентностей майбутніх учителів, здатних до використання нових методик, технологій, засобів та форм навчання, що стане запорукою конкурентоспроможності вчителя на ринку освітніх послуг. Окрім того, вільне володіння майбутніми вчителями іноземною мовою забезпечить можливості для створення професійних і культурних контактів, залучить педагогів до світової культури та підвищить культурно-професійний рівень становлення особистості. Таким чином, вдосконалення системи педагогічної освіти спрямоване сьогодні на підготовку педагогічних працівників нової генерації, які володіють професійною і іншомовно-мовленнєвою компетентністю. І тому проблема комплексного підходу до підготовки майбутніх учителів загалом, й учителів початкових класів зокрема, потребує більш детального вивчення та уточнень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблему формування іншомовно-мовленнєвої компетентності майбутніх учителів початкових класів досліджувало чимало вітчизняних та зарубіжних науковців. Так, вченими: О. Бігич, П. Гуревич, Р. Мартинова, В. Плахотник, В. Прокоф'єв, Г. Рогова була розроблена концепція взаємопов'язаного навчання видів мовленнєвої діяльності. Науковці Г. Борецька, Н. Бориско, Н. Гальскова, І. Задорожна, В. Куліш, Л. Морська, В. Редько, С. Ніколаєва, В. Яніна висвітлювали різні аспекти формування іншомовно-мовленнєвої компетентності майбутніх учителів. О. Коломінова, Р. Мартинова, І. Сушкевич встановили послідовність у вивченні іншомовного мовленнєвого матеріалу для формування іншомовно-мовленнєвої компетентності, що ґрунтується на

принципі взаємозв'язку кожної наступної його частини зі всіма попередньо вивченими. Однак незважаючи на результати представлених наукових досліджень, проблема формування іншомовно-мовленнєвої компетентності майбутніх учителів початкових класів для викладання певних предметів іноземною мовою в інтегрованій педагогічній діяльності залишається незрілою і потребує подальшої конкретизації відповідно до розробленої концепції Нової української школи.

Мета дослідження – проаналізувати поняття «іншомовно-мовленнєва компетентність» та визначити особливості формування цієї компетентності у майбутніх учителів початкових класів для викладання образотворчого мистецтва іноземною мовою.

Завдання: 1) схарактеризувати поняття «іншомовно-мовленнєва компетентність»; 2) розглянути мовні та мовленнєві складові «іншомовно-мовленнєвої компетентності»; 3) визначити особливості складових «іншомовно-мовленнєвої компетентності» відповідно до потреб майбутніх вчителів образотворчого мистецтва з метою викладання їх предмету засобами англійської мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглянемо наявні визначення поняття «іншомовно-мовленнєва компетентність» більш детально. Поняття «іншомовно-мовленнєва компетентність» трактується С. Ніколаєвою як «здатність особистості вирішувати завдання взаємодії і взаєморозуміння з носіями мови, яка вивчається, у відповідності з нормами і культурними традиціями в умовах прямого та опосередкованого спілкування» (Ніколаєва, 2013: 36). Вона включає мовну (фонетичну, лексичну та граматичну компетенції) та мовленнєву (компетентності в читанні, аудіювання, говорінні та письмі) складові.

Погоджуючись повною мірою з вищеназваним визначенням іншомовно-мовленнєвої компетентності та мовними компетенціями й мовленнєвими компетентностями, що її утворюють, відзначимо, що ми розглядатимемо ці поняття стосовно педагогічної діяльності майбутніх вчителів образотворчого мистецтва для викладання ними цього предмету англійською мовою. Спочатку розглянемо мовні складові іншомовно-мовленнєвої компетентності.

Фонетична компетенція трактується вченими як «здатність індивідів оперувати знаннями щодо коректного артикуляційного та інтонаційного оформлення своїх висловлювань, володіти слуховимовними та ритміко-інтонаційними навичками та фонетичними вміннями (аудитивними, виконавчими, рефлексивними, культуромовленнєвими) та розуміти мовлення інших» (Єршоменко, 2005: 51–52). Для викладання образотворчого мистецтва молодшим школярам засобами іноземної мови англійська нормативна вимова важлива не лише для розвитку у них відповідних фонетичних умінь, а й для комунікації викладачам цього предмета із зарубіжними художниками під час презентації своїх робіт на різних міжнародних виставках (Фрумкіна, 2019: 265).

Розглянемо наступну мовну складову іншомовно-мовленнєвої компетентності – лексичну компетенцію, що має формуватися на основі активної предметно-обумовленої лексики, а також пасивної лексики для читання оригінальної літератури художньо-образотворчої спрямованості.

Лексична компетенція, за висловлюванням С. Боднар, це «здатність індивідів оперувати лексикою англійської мови: загально-вживаними / професійними словами, фразами, стійкими виразами, ідіомами, фразовими дієсловами, формулами мовленнєвого етикету і бути обізнаними з лексичними нормами її застосування; володіти навичками розуміння і відтворення цієї лексики в словосполученнях, реченнях, текстах; мати розвинуті рецептивно-репродуктивні і продуктивні вміння вільного оперування цими одиницями в процесі письма, читання, аудіювання і говоріння» (Боднар, 2014: 35). Щодо теми нашого дослідження це має бути лексика, що позначає: 1) назви видів живопису та особливості кожного з них: *impressionism: its features are:*

to dominate the late 19th century to early 20th century; special perception of nature; dynamic scenes of nature; unusual visual angles; accurate depiction of light; ordinary subject; 2) події різних історичних періодів розвитку живопису: *Middle Ages: influence of religion, icon painting, spirituality;* 3) інструменти для створення малюнків: *brush, pencil, chalk;* 4) поверхня для малювання: *sketchbook, canvas, easel;* 5) матеріали, що створюють колір, *multi-colored crayons, oil paints, watercolours;* 6) способи зображення малюнків: *linear, volumetric flat;* 7) види малюнків для різних етапів навчання молодшої школи: (1 клас): *depicting simple forms by a line, a spot, in volume; composing simple forms;* (2 клас): *making elements of compositions;* (3 клас): *depiction of a complex form on the basis of simple forms;* (4 клас): *reflection of images of nature, animals, people, native land in art;* 8) результати досягнення навчання малюванню: *high level of competence in painting.*

Однак, вивчення лексики не може здійснюватися лише у її ізольованому вигляді; вона має використовуватися у різних структурних реченнях, а далі й у різних видах мовленнєвої діяльності. Для досягнення умінь використання лексики, що вивчається, в різних граматичних структурах майбутніх вчителів образотворчого мистецтва слід сформулювати граматичну компетенцію.

Граматична компетенція являє собою «знання граматичних елементів, категорій дієслів, особливостей вживання іменників, прикметників, займенників, прислівників, процесів їх взаємозв'язку у словосполученнях та реченнях, які перетворюють лексичні одиниці в осмислені висловлювання; навички безпомилкового та побіжного вживання граматичних явищ у словосполученнях і реченнях; уміння адекватно використовувати граматичні явища в мовленнєвій діяльності в різних ситуаціях спілкування для вирішення комунікативних завдань; здатність безперешкодно користуватися граматичними ресурсами мови, розуміти і виражати певний зміст, оформляючи його за чіткими граматичними правилами у вигляді висловлювань» (Боднар, 2015: 18). Для викладання образотворчого мистецтва англійською мовою майбутні вчителі повинні опанувати такі граматичні явища, як: 1) іменники в однині та множині, в загальному та присвійному від-

мінках; прикметниками у всіх ступенях порівняння; займенниками у різних видах: особистими, вказівними, зворотними, питаннями, відносними, невизначеними, негативними для характеристики своїх малюнків та малюнків учнів, наприклад: *These are all students' drawings. This is my drawing of the flower. And this is Peter's drawing. Peter's one is better. But Ann's drawing is the best in the group*; 2) видочасовими формами дієслова для характеристики образотворчих дій, що відбуваються в момент малювання, що відбувалися раніше, а також відбуватимуться в майбутньому, наприклад: *I draw pictures every day. Now I am drawing a portrait. Yesterday I drew the landscape of my home town. Tomorrow I will draw a seascape*; 3) активною та пасивною формами дієслова для порівняння образотворчих дій, що виконуються зараз та виконаними кимось в інший період часу, наприклад: *All students of my group are painting a landscape now. Their pictures are drawn very carefully. Paul Gauguin drew landscapes too. His picture "Mountains in Tahiti" was drawn in a magic and soothing way*; 4) емоційно-забарвленими граматичними висловлюваннями для прояву своїх емоцій щодо створюваних і створених малюнків, наприклад, емоція захоплення, вдячності, задоволення, сподівання, подиву: *Oh, how nice this picture is! What a thrill! Wow! The people in the picture are really alive; I'm surprised how you could make such a picture!*

Розглянемо мовні складові іншомовно-мовленнєвої компетентності. Ними є: передмовні та мовні вміння. Як перші, так і другі реалізуються в аудіюванні, читанні, письмі, монологічному/діалогічному/полілогічному мовленні, засновані на тематично обумовлених ситуаціях. Різниця полягає лише в тому, що передмовні вміння розвиваються на основі використання різних опорів, що поступово ускладнюються, а мовні вміння зумовлюються інформаційними, сенсаційними, провокаційними (Пассов, 1991) та емоціогенними (Чебикін, 1999) ситуаціями, що виникають спонтанно.

Проаналізуємо мовні складові іншомовно-мовленнєвої компетентності у певних видах мовної діяльності.

Компетентність в аудіюванні – це здатність слухати автентичні тексти різних жанрів і в різних видах мовленнєвої діяльності; розуміти їх зміст та викладати його в стислому

та розгорнутому обсягах. Це також здатність розуміти монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення людей і при необхідності брати участь у комунікації, що сприймається (Бориско, 2013; Мартинова, 2004).

За результатами досліджень Р. Мартинової (2004), розвиток аудитивних умінь здійснюється у чотири етапи. *На першому етапі* студенти навчаються сприймати на слух тексти та іншомовне мовлення людей, що складається з абсолютно знайомої раніше вивченої лексики та граматики. *На другому етапі* студенти навчаються сприймати на слух тексти різних жанрів та мовлення комунікантів, які включають незнайомі мовні явища з їх покровоковим збільшенням як у лексикологічному аспекті, так і в кількісному. *На третьому етапі* студенти навчаються сприймати на слух автентичні тексти та мовлення носіїв мови, що включають як вивчений мовний матеріал, так і будь-який інший. Розуміння значення матеріалу, що було прослухано, складає основи мовної та контекстуальної здогадки. **Мовна здогадка**, за М. Колковою, передбачає «розкриття значення слова на основі аналізу його словотворчих елементів (суфіксів, префіксів, закінчень), якщо вони відомі студентам хоча б частково» (Колкова, 1973: 9). **Контекстуальна здогадка** з'являється тоді, коли «контекст із його тематичним, значеннєвим і структурними зв'язками актуалізує категорійне значення слова, що звужується до конкретного» (Колкова, 1973: 10). *На четвертому етапі* студенти навчаються сприймати на слух автентичні тексти професійної спрямованості. В данному випадку: прослуховування виступів англійських художників; перегляд документальних неперекладених фільмів щодо проведення виставок робіт цих художників; безпосередня участь у комунікації із зарубіжними майстрами живопису при повному розумінні їхнього мовлення та адекватному реагуванні на нього.

Далі розглянемо сутність поняття компетентності у читанні. **Компетентність у читанні** – це здатність читати автентичні тексти різних жанрів і в різних видах мовленнєвої діяльності, із різним рівнем розуміння змісту в залежності від цілей отримання інформації (Борецька, 2013: 370; Мартинова, 2004: 295). Так, якщо це *переглядове читання*, студенти повинні навчитися швидко переглядати весь

текст та визначати, чи підходить їм викладаєний зміст для реалізації цілей їх пізнавальної діяльності. Якщо це *вивчаюче читання*, студенти повинні детально осмислювати інформацію, що викладається в тексті, порівнювати її зі своїми попередніми знаннями та приходити до власних висновків. Якщо це *аналітичне читання*, студенти повинні навчитися лінгвостилістичному та змістовному аналізу тексту. Якщо це *пошукове читання*, студенти повинні навчитися обирати з усього змісту лише той матеріал, який їх цікавить (Кличнікова, 1973). Зазначимо, що якщо це *читання професійно-орієнтованих текстів*, студенти повинні навчитися одночасно виконувати різні читацькі дії, а саме: вибирати з текстів потрібну інформацію, аналізувати її, використовувати знання у своїй практичній діяльності, а для повного розуміння читаного реалізовувати свої вміння мовної та контекстуальної здогадки, отримані у процесі формування компетентності в аудіювання. Оволодіння таким видом читацьких умінь створить основу для розширення наявних професійних знань та їх подання у вдосконаленому вигляді у процесі роботи зі своєї спеціальності.

Далі розглянемо сутність поняття компетентності у монологічному мовленні, яка трактується як «здатність реалізувати усномовленневу комунікацію у монологічній формі в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях відповідно до комунікативного завдання. Вона передбачає, що мовець уміє планувати, здійснювати і коригувати власну комунікативну поведінку під час породження та варіювання іншомовного мовлення у різних типах монологічних висловлювань відповідно до конкретної ситуації спілкування (контексту), мовленнєвого завдання й комунікативного наміру та згідно правил спілкування у цільовій національно-культурній спільноті. Компетентність у монологічному мовленні ґрунтується на складній і динамічній взаємодії відповідних лексичних та граматичних знань та навичок, а також умінь вживання мовного матеріалу у різних видах усних та писемних висловлювань» (Мартінова, 2004: 315). Наразі розглянемо детально сутність умінь монологічного мовлення відповідно до потреб майбутніх учителів образотворчого мистецтва для викладання їх предмету засобами англійської мови.

Так, здібності висловлювати свою точку зору щодо власної професійної діяльності як педагога, так і фахівця у галузі образотворчого мистецтва у майбутніх учителів образотворчого мистецтва мають проявлятися у формах: 1) повідомлення учням плану майбутньої роботи на уроці; 2) демонстрації малюнка та пояснення способів його зображення та розфарбовування, наприклад; 3) спонукання школярів до коментування своїх дій у їхній монологічній формі; 4) опис малюнків, що вийшли, учителем та учнями; 5) пояснення способів виконання домашнього завдання.

Далі розглянемо сутність компетентності в діалогічному та полілогічному мовленні, під якою ми, слідом за О. Бігич, розуміємо «здатність реалізовувати усномовленневу комунікацію у діалогічній та полілогічній формах в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування відповідно як до комунікативного завдання, так і до реально-мовленнєвих обставин. Вона передбачає, що мовець уміє планувати, здійснювати й коригувати власну комунікативну поведінку під час породження та варіювання іншомовного мовлення у різних типах діалогічних висловлювань відповідно до певної ситуації спілкування (контексту), мовленнєвого завдання і комунікативного наміру та згідно правил спілкування у конкретній національно-культурній спільноті» (Бигич, 2013: 302). Відповідно до уточнень Р. Мартинової компетентність у діалогічному та полілогічному спілкуванні також є здатністю сприймати на слух мовлення співрозмовників та спонтанно реагувати на нього відповідно до почутої інформації та норм мови, що вивчається (Мартинова, 2004).

Складовими *компетентності у діалогічному та полілогічному мовленні* є наступні вміння з урахуванням спеціальності майбутнього учителя образотворчого мистецтва: передмовленнєві, мовленнєві та інтегровані. *Передмовленнєві* вміння розвиваються на основі діалогов кліше, зв'язаних з необхідністю употребляти в речі все типи вищеописанної лексики і все види вищепредставлених граматических форм. *Мовленнєвими* вміннями, за В. Скалкіним, є вміння говоріння, засновані на інформаційних, експресивних і розважальних повідомленнях (Скалкін, 1989). *Інтегровані* вміння у діалогічному та полілогічному мов-

ленні включають ведення іноземною мовою будь-яких видів комунікації на професійні теми. Це можуть бути: розмови із зарубіжними художниками-носіями іноземної мови; бесіди учасників міжнародних конференцій із проблем образотворчого мистецтва; обговорення побаченого у художньому музеї після проведення екскурсії; інтерв'ювання відомих зарубіжних художників

Далі розглянемо сутність поняття компетентності у письмі. **Компетентність у письмі** трактується як здатність реалізувати комунікацію у письмовій формі в життєво важливих для певного віку сферах і ситуаціях спілкування відповідно як до комунікативного завдання, так і до реально-мовленнєвих обставин. Вона передбачає, що той, хто пише, вміє планувати, здійснювати і коригувати власне писемне мовлення під час його породження та варіювання відповідно до отриманої інформації від комуніканта. При цьому все, що висловлюється у писемній формі, має відповідати нормам іншомовної графіки, орфографії та стилістики писемного мовлення з урахуванням правил писемної комунікації у цільовій національно-культурній спільноті (Скляренко, Устименко, 2013: 390). Компетентність у письмі ґрунтується на взаємодії відповідних знань, навичок, умінь і комунікативних здібностей особистості. *Знаннями є:* а) *мовні:* правила орфографії та синтаксису, вживання лексичних та граматичних одиниць у писемній формі та стилістичних особливостей різних типів і жанрів текстів, б) *країнознавчі та лінгвокраїнознавчі* знання, у формі лінгвістичних особливостей письма у певній спільноті та у певних країнах, в) *змістовно-організаційні* знання написання зв'язних за змістом та логічно організованих текстів відповідно до правил лінгвістичного та змістовного взаємозв'язку його абзаців.

Зазначені вище знання мають трансформуватися у відповідні навички шляхом багаторазових повторень у писемній формі методичних дій згідно зі змістом цих знань. Наприклад, *мовні знання* трансформуються у навички при виконанні наступних методичних дій: написанні диктантів-перекладів; словосполучень і речень з матеріалом, що вивчається; самостійно складених речень на основі мовних та перекладних завдань; відповідей на запитання до текстів; розширених речень відповідно до зразка та речень на основі підста-

новчих таблиць. *Лінгвокраїнознавчі* знання трансформуються у навички при виконанні наступних методичних дій: а) вибору з аутентичних текстів слів, словосполучень та речень типових для певної спільноти людей у певній зарубіжній країні; б) порівнянні мовних та мовленнєвих одиниць типових для різних зарубіжних країн; в) трактуванні сутності цих понять засобами іноземної мови; г) самостійному вживанні мовних та мовленнєвих одиниць у реченнях та мікротекстах. *Змістовно-організаційні* знання трансформуються у навички при виконанні наступних методичних дій: а) організації змістовного зв'язку окремих речень, наприклад, *Речення 1. Dividers are needed to teach how to draw circles. Речення 2. Your drawing does not fully take into account the dimensions of the details of the depicted object.* **Змістовний зв'язок цих речень.** *If you took a divider and calculated the diameter of the depicted sun in relation to other objects, then everything presented in the picture would correspond to the norms of the natural dimensions of all its parts;* б) поєднання окремих абзаців. Абзаци повинні бути з'єднані за змістом з використанням сполучних виразів: *«Виходячи зі сказаного, орнамент буде виглядати більш виразно, якщо...», «Для уточнення сказаного вище наведемо наступний приклад», «викладена вище інформація дозволяє укласти...», «загалом погоджуючись з попередньою точкою зору, уточнимо наступне», «наведені вище приклади не дають повної інформації про ...».*

Вміння письма – це здатність висловлювати свої думки у писемній формі, які реалізуються через створення писемних текстів. Головними характеристиками таких текстів є: зв'язність; завершеність й адресованість думки, що пишеться; дотримання правил їх нормативного лексичного, граматичного та стилістичного оформлення, які забезпечують відповідність стилю і жанру; їх певна композиційна структура, а саме: наявність вступної, основної і завершальної частини; їх оформлення відповідно до норм певної соціокультурної спільноті (Скляренко, Устименко, 2013: 392).

Інтегровані вміння письма полягають у спроможності: письмового викладу змісту своїх малюнків та малюнків своїх колег; здійснення листування із зарубіжними діячами образотворчого мистецтва; написання інструкцій для учнів щодо виконання покрокових дій

малювання задля досягнення ними правильного зображення предметів, що вони малюють.

Отже, сукупність вищеназваних мовних компетенцій у фонетиці, лексиці, граматиці та компетентності в аудіювання, читанні, монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення та письма становить **іношомовно-мовленнєву компетентність** майбутніх вчителів образотворчого мистецтва для навчання шко-

лярів малюванню засобами англійської мови. Ефективна реалізація встановлених в такий спосіб компетентностей можлива при володінні майбутніми вчителями методикою навчання учнів основному предмету, у нашому випадку – образотворчого мистецтва, іноземною мовою. Формування такої інтегрованої методичної компетентності буде представлено у наших подальших розвідках.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Боднар С.В. Когнітивний підхід до формування англійської лексичної компетентності студентів економічних спеціальностей. *Наука і освіта : науково-практичний журнал*. Одеса : Південний науковий центр НАПН України, 2014. №10/CXXVII. С. 34–38.
2. Боднар С.В. Интегрированное обучение профессиональной и иноязычной речевой деятельности. *International scientific professional periodical journal «The Unity of Science»*. Vienna-Austria, April № 2, 2015. P. 16–20.
3. Єременко Т.Є. Фонологічна компетенція викладача іноземної мови: сутність і структура / *Мовна освіта: шлях до євроінтеграції: міжнародний форум*. матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (17–18 березня 2005 р.). Київ, 2005. С. 51–52.
4. Кличникова З.И. Психологические особенности обучения чтению на иностранном языке. Москва : Просвещение, 1983. 206 с.
5. Колкова М.К. Обучение контекстуальной догадке о значении слова при чтении иноязычных текстов (в неязыковом вузе) : автореф. дис. ... канд. пед. наук. Ленинград, 1973. 25 с.
6. Мартинова Р.Ю. Цілісна загальнометодична модель навчання іноземних мов: [монографія]. Київ : Вища шк., 2004. 454 с.
7. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студентів класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за заг. ред. С.Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
8. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. Москва : Русский язык, 1991. 223 с.
9. Скалкин В.Л. Обучение диалогической речи. Киев : Рад. шк., 1989. 240с.
10. Чебыкин А.Я. Теория и методика эмоциональной регуляции учебной деятельности: научно-метод. пособие. Одесса : «АстроПринт», 1999. 158 с.
11. Фрумкина А.Л. Актуальность и сущность подготовки будущих учителей начальных классов к обучению школьников практическим дисциплинам на иностранном языке. *Научный часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. «Педагогічні науки: реалії та перспективи»*. 2019. № 69. С. 264–268.
12. Aryna Frumkina Postmodern principles in integrated teaching of foreign languages and fine art to primary learners in the New Ukrainian School *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, vol. 13, issue 4, 2021. Pp. 579–594.

REFERENCES:

1. Bodnar, S. (2014). Kohnityvnyy pidkhdid do formuvannya anhlovnoyoyi leksychnoyi kompetentnosti studentiv ekonomichnykh spetsialnostey [Cognitive approach to the development of English lexical competence of students majoring in economics]. *Science and Education*. 10/CXXVII, 34–38 [in Ukrainian].
2. Bodnar, S. (2015). Integrirovannoye obucheniye professional'noy i inoyazychnoy rechevoy deyatel'nosti [Integrated teaching of professional and foreign language speech activity]. *International scientific professional periodical journal «The Unity of Science»*, 2, 16–20 [in Russian].
3. Yeremenko, T. (2005). Fonolohichna kompetentsiya vykladacha inozemnoy movy: sutnist i struktura [Phonological competence of foreign language teacher: essence and structure]. In: *Language education: path to European integration, II International scientific conference*. Kyiv, Ukraine, 17–18 March 2005 [in Ukrainian].
4. Klichnikova, Z. I. (1983). *Psikhologicheskiye osobennosti obucheniya chteniyu na inostrannom yazyke [Psychological features of teaching reading in a foreign language]*. Moscow: Prosveshcheniye [in Russian].
5. Kolkova, M. K. (1973). Obucheniye kontekstual'noy dogadke o znachenii slova pri chtenii inoyazychnykh tekstov (v neyazykovom vuze) [Teaching a contextual guess about the meaning of a word when reading foreign-language texts (in a non-linguistic university)]. *Candidate's thesis*. Leningrad [in Russian].
6. Martynova, R. Yu. (2004). *Tsilisna zahal'nometodychna model' navchannya inozemnykh mov [Holistic general methodical model of teaching foreign languages]*. Kyiv : Vyshcha shkola [in Ukrainian].

7. Nikolaeva, S. ed. (2013). *Metodyka navchannya inozemnykh mov i kultur: teoriya i praktyka [Methods of teaching foreign languages and culture: theory and practice]*. Kyiv: Lenvit [in Ukrainian].
8. Passov, E. I (1991). *Kommunikativnyy metod obucheniya inoyazychnomu govoreniyu [Communicative method of teaching speaking in a foreign language]*. Moscow: Russian Language [in Russian].
9. Skalkin, V. L. (1989). *Obucheniye dialogicheskoy rechi [Teaching dialogical speech]*. Kiev: Rad. School [in Russian].
10. Chebykyn, A. Ya. (1999). *Teoriya i metodika emotsional'noy regulyatsii uchebnoy deyatel'nosti [Theory and methodology of emotional regulation of teaching activity]*. Odessa: Astroprint [in Russian].
11. Frumkina, A. L. (2019). Aktual'nost' i sushchnost' podgotovki budushchikh uchiteley nachal'nikh klassov k obucheniyu shkol'nikov prakticheskimi distsiplinami na inostrannom yazyke [Topicality and essence of training the future primary school teachers to teach students the educational subjects in a foreign language]. *Visnyk Taras Shevchenko National University of Kyiv: Pedagogy*, 69, 264–268 [in Russian].
12. Frumkina, A. (2021). Postmodern Principles in Integrated Teaching of Foreign Languages and Fine Arts to Primary Learners in the New Ukrainian School. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(4), 579–594.